

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3To/6/2020
Identifikačné číslo spisu: 9519100137
Dátum vydania rozhodnutia: 14.04.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Ivetta Macejková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:9519100137.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ivetty Macejkovej, PhD., LL.M. a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Martina Bargela v trestnej veci obžalovaného J. Q. pre obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona, na verejnom zasadnutí konanom 14. apríla 2021 v Bratislave, o odvolaní prokurátora Úradu Špeciálnej prokuratúry, Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a obžalovaného J. Q. proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. BB-3T/16/2019 z 24. januára 2020, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovaného J. Q. a prokurátora Úradu Špeciálnej prokuratúry, Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z a m i e t a.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd Pezinok, pracovisko Banská Bystrica (ďalej aj „súd prvého stupňa“) rozsudkom, sp. zn. BB-3T/16/2019 z 24. januára 2020 obžalovaného J. Q. (ďalej aj „obžalovaný“) uznal za vinného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona na skutkovom základe, že

- J. Q. spoločným konaním s už právoplatne odsúdeným C. W., nar. X. E. XXXX, na základe predchádzajúcej objednávky od inej doposiaľ neustálenej osoby, po vzájomnej dohode, sa po predchádzajúcich dvoch neúspešných pokusoch pokúsili usmrtiť poškodeného Y. V., nar. XX. E. XXXX, a to tak, že

- dňa 9. augusta 2013 v čase okolo 04:20 hod. na štátnej ceste E 547 smerom z Jahodnej do Košíc na odcudzenom motorovom vozidle zn. F., čiernej farby s ev. číslom D. XXXX, ktoré šoféroval J. Q. dostihli osobné motorové vozidlo zn. S. červenej farby EČV V, ktoré riadil poškodený, s vozidlom sa dostali na jeho úroveň z ľavej strany, priblížili sa tesne k nemu a vtedy C. W., ktorý bol na pravom zadnom sedadle, vystrelil dávku zo samopalu vz. 61 s namontovaným tlmičom hluku smerom na poškodeného, ktorého zasiahol do hrude a hlavy, čím mu spôsobil povrchové strelné poranenia -

postrely - dva na prednej ploche hrudníka vľavo a ďalšie na dolnej pere a na pravom líci, po týchto výstreloch poškodený zrýchlil jazdu, dostal sa pred vozidlo s J. Q. a C. W., ktorí ho znova dostihli a keď sa dostali na jeho úroveň, poškodený prudko zabrzdil svoje vozidlo v pravom jazdnom pruhu, vyskočil z vozidla a ušiel do lesného porastu, pri tomto útoku došlo aj k vzájomnému kontaktu oboch vozidiel, vozidlo poškodeného sa následne z nezistených príčin pohlo a prešlo do protismeru, kde zišlo z cesty a zastavilo v lesnom poraste, páchatelia na svojom vozidle pokračovali ďalej, následne sa na ceste otočili a rýchlou jazdou išli smerom na Jahodnú, kde na ostrej pravotočivej zákrute za km 12,5 s vozidlom zišli mimo cestu, kde havarovali a zostali v lesnom poraste, pričom C. W. z miesta ušiel a vo vozidle zostal iba zranený J. Q..

Za to uložil obžalovanému J. Q. postupom podľa § 144 ods. 1 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. f), písm. j), písm. n) Trestného zákona, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 15 (pätnásť) rokov, na výkon ktorého bol zaradený podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Zároveň podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona, § 78 ods. 1 Trestného zákona uložil obžalovanému ochranný dohľad vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov.

Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku súd prvého stupňa poškodenú Sociálnu poisťovňu, pobočka Košice, so sídlom: Festivalové námestie č. 1, 041 84 Košice, IČO: 30 807 484, s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie odôvodnil nasledovne:

„Na základe vykonaného dokazovania mal súd bez všetkých pochybností preukázané, že obžalovaný J. Q. sa dňa 9. augusta 2013 v čase okolo 04:20 hod. spoločným konaním s už právoplatne odsúdeným C. W. po vzájomnej dohode na základe predchádzajúcej objednávky od inej doposiaľ neustálenej osoby pokúsili usmrtiť poškodeného Y. V., a to tak, že na štátnej ceste E547 na odcudzenom motorovom vozidle značky F. čiernej farby, ktoré šoféroval obžalovaný J. Q., dostihli osobné motorové vozidlo S. červenej farby, ktoré riadil poškodený a vtedy C. W. sediaci na pravom zadnom sedadle vystrelil dávku zo samopalu vzor 61s namontovaným tlmičom hluku smerom na poškodeného, ktorého zasiahol do hrude a hlavy, čím mu spôsobil povrchové strelné poranenia, pričom pri rýchlej jazde z miesta činu obžalovaný s C. W. havarovali, zostali s automobilom v lesnom poraste, pričom C. W. z miesta ušiel a vo vozidle zostal iba zranený obžalovaný. Obžalovaného usvedčuje zo spáchania trestnej činnosti niekoľko nespochybniteľných dôkazov. Priebeh samotného útoku vo svojej výpovedi potvrdzuje aj poškodený Y. V. Podstatnými dôkazmi, ktoré jednoznačne podporujú výpoveď obžalovaného z prípravného konania sú forenzné dôkazy zabezpečené na mieste činu. V tomto smere súd poukazuje na závery znaleckého posudku z odboru Prírodovedného skúmania a kriminalistickej identifikácie odvetvia kriminalistickej biológie a genetickej analýzy, v ktorom znalkyňa bez všetkých pochybností určila, že na viacerých predmetoch skúmania zabezpečených pri obhliadke miesta činu sa nachádza DNA profil ľudskej krvi, ktorý sa zhodoval s DNA profilom porovnávacej vzorky vokálneho výteru obžalovaného. Takýmto spôsobom bola vyhodnotená aj stopa, ktorá bola zaistená z vnútornej strany masky, pričom táto bola zaistená ako vecný dôkaz v automobile F., v ktorom obžalovaný spolu s C. W. havarovali. Priebehu skutku tak ako ho opísal obžalovaný vo svojej výpovedi v prípravnom konaní nasvedčujú aj znalecké posudky z odboru Prírodovedného skúmania a kriminalistických analýz odvetvia Kriminalistickej a súdnej chémie. Znalkyňa MUDr. U. V. vo svojom znaleckom posudku detailne popísala zranenia, ktoré pri predmetnom skutku utrpel poškodený. Ohľadne dôkazov získaných v prípravnom konaní dáva súd do pozornosti, že viaceré dôkazy zabezpečené orgánmi činnými v trestnom konaní (napríklad projektily zabezpečené z dosky z garáže v Q. alebo miesto, na ktorom obžalovaný spolu s C. W. zapadli automobilom pri jednom z predchádzajúcich pokusov o vraždu poškodeného) by nebolo možné identifikovať a preskúmať bez toho, aby sám obžalovaný o týchto dôkazoch neupovedomil orgány činné v trestnom konaní. Z vyššie uvedených dôvodov súd uznal obžalovaného za vinného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona. sa spáchaniu skutku, a keďže súd považuje jeho výpoveď v procesnom postavení obvineného z

prípravného konania za vierohodnú, nemá dôvod neveriť aj tvrdeniam. Z vykonaných dôkazov je zrejmé, že „spiritus rector“ predmetnej trestnej činnosti bol C. W.. Súd nemal dôvod neveriť obžalovanému, že tento vzhľadom na minulosť C. W. mal obavy o seba a svojich blízkych, z ktorého dôvodu sa bál odporovať C. W. v priamej konfrontácii a súhlasil s vykonaním predmetného skutku. Taktiež je pravdou, že bez účinnej pomoci obžalovaného orgánom činným v trestnom konaní by tieto iba s veľkými obtiažmi stotožnili C. W. ako spolupáchateľa predmetnej trestnej činnosti. Tieto skutočnosti viedli súd k tomu, že vzhľadom na okolnosti prípadu by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre obžalovaného neprimerane prísne, a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania a obžalovanému za použitia § 39 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona mimoriadne znížil trest odňatia slobody. Obžalovaný sa aktívne snažil najskôr vyhnúť obžalovanému, ktoré vypovedajú v jeho prospech. Tieto skutočnosti dokresľujú aj fakt, že obžalovaný sa od začiatku spolupráce s orgánmi činnými v trestnom konaní cítil byť ohrozený a sám sa žiadal zaradiť do programu na ochranu svedkov. Po takomto zhodnotení významu a váhy okolností prípadu a spolu s nimi všetkých ďalších skutočností rozhodných pre výmeru trestu, pri rešpektovaní účelu trestu dospel súd k záveru, že u obžalovaného bude účel trestu splnený uložením trestu odňatia slobody vo výmere 15 rokov. Vzhľadom na mieru účasti C. W. na predmetnom skutku, pričom tomuto bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 23 rokov, je uloženie trestu pre obžalovaného na spodnej hranici zákonnej trestnej sadzby neprimerane prísne a v rozpore so zásadou individualizácie trestu. Vzhľadom na uvedené mal súd za to, že náprava obžalovaného bude lepšie zaručená v ústave na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, napriek tomu, že sa tento dopustil obzvlášť závažného zločinu v štádiu pokusu a mal by byť teda podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia. Súd obžalovanému podľa § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 Trestného zákona obligatórne uložil aj ochranný dohľad 18 mesiacov. Keďže o nároku Sociálnej poisťovne pobočka Košice už bolo právoplatne rozhodnuté v konaní na Špecializovanom trestnom súde Pezinok, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. BB-4T/29/2015 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. júna 2016, sp. zn. 2To/14/2015, podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku súd poškodeného s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces".

+ + +

Proti tomuto rozsudku podal riadne a včas odvolanie prokurátor Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej aj „prokurátor“) v neprospech obžalovaného J. Q. vo výroku o treste a navrhol postupom podľa § 321 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o treste zrušiť a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku uložiť obžalovanému J. Q. trest odňatia slobody vo výmere 20 (dvadsať) rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia a s tým súvisiaci primeraný ochranný dohľad.

Prokurátor v odvolaní uviedol, že je pravdou, že obžalovaný spolupracoval s orgánmi činnými v trestnom konaní a aktívne sa podieľal na stotožnení C. W., ktorého je možné vzhľadom na zadováženú dôkaznú situáciu považovať za hlavného aktéra spáchaného skutku, a to pokusu vraždy Y. V., za čo mu bol v prvom rade poskytnutý benefit v podobe odloženia vznesenia obvinenia, aby si mohol J. Q. usporiadať svoj život pred nástupom na výkon trestu odňatia slobody. Záver súdu o aktívnom snažení sa J. Q. o vyhnutí sa trestnej činnosti nie je ničím preukázaný a súd vychádzal len zo samotných tvrdení obžalovaného. Obžalovaný sa po celý čas snažil stavať svoju osobu do lepšieho svetla, ako bolo v skutočnosti preukázané ostatnými dôkazmi, a v tomto smere poukázal na závery posudku z odboru psychológia a výsluch znalkyne PhDr. Y. F. na hlavnom pojednávaní dňa 24. januára 2020. Na základe dôkaznej situácie je možné bez akýchkoľvek pochybností prijať záver, že obžalovaný J. Q. sa cítil byť ohrozený a požiadal o policajnú ochranu až po spáchaní skutku, vzhľadom na okolnosti za akých sa prebral vo vozidle, ktoré bolo na spáchanie trestného činu použité. Teda, že bol v aute sám a poliati benzínom, čo naznačovalo tomu, že sa ho C. W. snažil a bude snažiť zbaviť ako spolupáchateľa a tým aj potenciálneho svedka trestného činu. V rozpore so závermi, ku ktorým dospel súd o strachu obžalovaného z C. W. pred samotným spáchaním skutku sú skutočnosti, ktoré vyplývajú priamo z výpovede obžalovaného. Obžalovaný vôbec nemal dôvod sa C. W. báť, keď ho sám oslovil a nakoniec mu opravoval autá a obchodoval s ním. Keby sa C. W. bál, tak by sa od neho logicky držal bokom a

nenavštívil by ho a následne by s ním neobchodoval. Vo vzťahu k mimoriadnemu zníženiu trestu odňatia slobody s poukazom na spoluprácu s orgánmi činnými v trestnom konaní konštatoval, že spolupráca trvala len do momentu začatia hlavného pojednávania, resp. pred jeho začatím sa obžalovaný začal správať špekulatívne, čo viedlo k podaniu obžaloby zo strany prokurátora, namiesto uzavretia dohody o vine a treste s obžalovaným. Obžalovaný absolútne zmenil svoju výpoveď, nielen vo vzťahu k svojej osobe, ale aj vo vzťahu k Y. U.. Nemožno akceptovať takéto špekulatívne konanie obžalovaného, ktorý v určitom momente prestane spolupracovať s orgánmi činnými v trestnom konaní a práve naopak svojou neskoršou výpoveďou sa snaží vyvinieť nielen seba, ale aj ostatné osoby podozrivé z participácie na spáchaní trestného činu a v podstate obviniť príslušníkov NAKA z nezákonného postupu voči jeho osobe. Na základe jeho výpovede následne súd pristúpil k výsluchu príslušníkov NAKA, pričom sa tvrdenia obžalovaného nepreukázali ako pravdivé. Tolerovaním popísaného špekulatívneho správania sa obžalovaného by bola porušená najmä zásada generálnej prevencie, pretože ďalší potenciálni páchatelia trestných činov by následne mohli na základe uvedeného rozhodnutia postupovať v budúcnosti obdobným spôsobom, čo nie je možné pripustiť. Pokiaľ sa spolupracujúci obvinený rozhodne v akomkoľvek štádiu trestného konania absolútne zmeniť postoj k páchaniu trestnej činnosti a spolupráci s orgánmi činnými v trestnom konaní, musí za takúto zmenu konania prijať zodpovednosť a prijať aj skutočnosť, že pôvodná spolupráca nebude považovaná za dôvod, pre ktorý je možné mimoriadne znížiť trest odňatia slobody. Bez aktívnej účasti obžalovaného J. Q., ktorý riadil motorové vozidlo, pričom vedel, že bude zavraždený človek, ktorého v podstate ani nepoznal a nemal k jeho vražde žiadny dôvod, by trestný čin vraždy samotný C. W. spáchať vôbec nemohol. Nejednalo sa teda o nejakú zanedbateľnú účasť J. Q. na páchaní trestnej činnosti.

Proti tomuto rozsudku podal riadne a včas odvolanie aj obžalovaný J. Q. vo výroku o vine a výroku o treste, a to ihneď po vyhlásení rozsudku súdu prvého stupňa do zápisnice o hlavnom pojednávaní dňa 24. januára 2020, ktoré písomne odôvodnil podaním z 20. marca 2020 a navrhol postupom podľa § 321 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c), písm. d), písm. e) Trestného poriadku rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obžalovaného spod obžaloby oslobodiť, alternatívne rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vrátiť vec súdu prvého stupňa, aby ju znovu prerokoval a rozhodol.

V písomných dôvodoch odvolania obžalovaný J. Q. prostredníctvom obhajcu JUDr. Viktora Križiaka, advokáta v Košiciach namietal nasledovné skutočnosti:

-vyšetrovací spis, ktorý bol súdu prvého stupňa s obžalobou predložený, nie je výsledkom zákonného postupu z dôvodu, že nespĺňa atribúty vyhlášky MS SRč. 618/2005 Z. z. o tvorbe spisu orgánmi činnými v trestnom konaní a súdmi. Z obsahu spisu nebolo zrejmé, akým spôsobom sú tam nachádzajúce listiny usporiadané v jednotlivých zväzkoch. Podľa jeho obsahu je zrejmé, že prvé tri zväzky boli iba presnou kópiou spisu, ktorý bol vedený v inom konaní pod ČVS: PPZ-737/NKA-PZ-VY-2013 proti C. W. a C. U. za úkladnú vraždu, ktorí boli za tento skutok obvinení 11. augusta 2013;

-dôkazy, ktoré boli zhromaždené v trestnej veci vedenej pod ČVS: PPZ-737/NKA-PZ-VY-2013 a boli prenesené do konania v trestnej veci obžalovaného J. Q., sú nepoužiteľné, keďže ide o nezákonne zabezpečené dôkazy. Pri ich zadovážovaní nebolo a nemohlo byť rešpektované právo obžalovaného na obhajobu. O týchto úkonoch nebol upovedomený obhajca. Rovnako nie je akceptovateľné, pokiaľ sa v spise nachádzajú zápisnice z výsluchov osôb, ktoré majú v trestnej veci súčasne viacero nezlučiteľných procesných postavení. Všetky dôkazy, ktoré boli zadovážené v konaní, v ktorom boli stíhané iné osoby ako obžalovaný, sú ako dôkazy proti obžalovanému nepoužiteľné;

-súd prvého stupňa rezignoval na svoju primárnu úlohu, ktorú má po podaní obžaloby, a to je posúdiť zákonnosť zabezpečených dôkazov ako aj dozrieť na to, aby mal obžalovaný zabezpečené práva, ktoré mu patria. Následne súd prvého stupňa síce nariadil hlavné pojednávanie a určil jeho termín, no neurčil rozsah a spôsob dokazovania a tento neoznámil dotknutým stranám. Nesprávnym a zaujatým postupom súdu prvého stupňa boli narušené rovné postavenie procesných strán a zásada kontradiktórnosti. Samotný obsah obžaloby a minimálny výpočet navrhovaných dôkazov svedčia o tom, že prokurátor v

prípade neunesol dôkazné bremeno a len sa uspokojil s dôkazmi z iného konania, ktoré nebolo vedené proti obžalovanému. Dôkazy, ktoré boli vykonané pred vznesením obvinenia obžalovanému a to v inom konaní proti inému obžalovanému, nie je možné použiť v trestnom konaní proti obžalovanému a to aj vtedy ak boli vykonané v súlade s Trestným poriadkom;

-na hlavnom pojednávaní dňa 13. novembra 2019 bola pred súdom prvého stupňa vypočutá znalkyňa MUDr. V., ktorá vypracovala znalecký posudok č. X/XXXX v inej trestnej veci vedenej pod ČVS: PPZ-737/NKA-PZ-VY-2013. Následne predseda senátu na hlavnom pojednávaní prečítal závery tohto znaleckého posudku. Súd prvého stupňa tak nezákonne vykonal výsluch znalca a aj oboznamoval znalecký posudok, ktorý bol vyhotovený v inej trestnej veci vedenej proti iným osobám. Rovnako tak súd prvého stupňa postupoval aj v prípade znalkyne RNDr. R.X., ktorá vypracovala dva znalecké posudky a oba boli vypracované v inej trestnej veci. Rovnakou vadou trpí aj znalecký posudok pplk. Ing. R. E., ktorý bol vypočutý k znaleckému posudku vypracovaného v inej trestnej veci. Aj v tomto prípade súd prvého stupňa prečítal závery znaleckého posudku, i keď nebol prokuratúrou v obžalobe navrhnutý. Je pozoruhodné, že tri posudky KEÚ PZ, ktoré boli vypracované v septembri a októbri 2013 troma rôznymi znalcami z troch odlišných odvetví skúmania, majú v spise evidované rovnaké číslo posudku ČES: PPZ-KEU-KE-EXP-2013/2693. Rovnakou vadou trpia aj posudky KEÚ PZ, ktoré boli vypracované v septembri, októbri a novembri 2013 troma rôznymi znalcami z troch odlišných odvetví skúmania a majú v spise evidentné rovnaké číslo posudku, ČES: PPZ-KEU-KE-EXP-2013/2695. Väčšina znaleckých posudkov ako dôkazov bolo vykonaných na hlavnom pojednávaní bez iniciatívy prokuratúry. Je zarážajúce, že na hlavnom pojednávaní boli vypočutí aj znalci k posudkom, ktorých v obžalobe na strane 9 prokuratúra vôbec nenavrholala ako dôkaz čo i len oznámiť. V obžalobe na strane 9 v bode 4 žiada prokurátor vykonať ako dôkaz oboznámením iba dva posudky z č. l. 789 až 805 a iné nie. Je pravdou, že na hlavnom pojednávaní dňa 13. novembra 2019 prítomný prokurátor ešte navrhol, aby bol vykonaný aj znalecký posudok z č. l. 868 - 876, ktorý je označený ako doplnok k znaleckému posudku, ale žiadne iné posudky neboli zo strany prokuratúry navrhované. Súd tak suploval obžalobu a flagrantly narušal zásadu rovnosti strán. Obžalovanému zároveň nikdy nebolo doručované uznesenie o pribratí znalca;

-na hlavnom pojednávaní dňa 3. decembra 2019 súd prvého stupňa vypočul štyroch, predtým nikdy a nikým nenavrhaných svedkov, všetko príslušníkov Policajného zboru Mgr. X. T., Ing. T. T., Ing. C. F., PhDr. Y. L.. Na hlavnom pojednávaní dňa 13. novembra 2019, ktoré hlavnému pojednávaniu dňa 3. decembra 2019 bezprostredne predchádzalo, súd prvého stupňa výsluchy týchto svedkov nijako stranám neavizoval. Pokiaľ už súd prvého stupňa pristúpil na rolu suplovania postavenia orgánov činných v trestnom konaní, mohol dať, ako nezávislý arbiter, aspoň vedieť procesným stranám, že takéto dokazovanie sám iniciatívne navrhne a vykoná, aby sa obhajoba mala aspoň možnosť pripraviť na vykonanie takéhoto dokazovania. Vyšetrovatelia zároveň nemajú byť vypočúvaní k obsahu a spôsobu vedenia vyšetrovania a to kvôli tomu, že ich postavenie je nezlučiteľné s postavením svedka;

-súd prvého stupňa v rámci dokazovania nepochopiteľne viackrát odmietol obžalovanému J. Q. umožniť oboznámiť sa s obsahom súdneho spisu v trestnej veci vedenej na súde prvého stupňa pod sp. zn. BB-4T/14/2015, v ktorej bol vďaka obžalovanému J. Q. odsúdený C. W. na dlhoročný trest;

-súd prvého stupňa fakticky prejudikoval vinu obžalovaného v konaní vedenom pod sp. zn. BB-4T/14/2015, kde bola konštatovaná vina obžalovaného v rozsudku za tento skutok;

-v napadnutom rozsudku existuje opis mnohých skutočností, ktoré súd prvého stupňa považuje za preukázané, no takéto interpretácia je v rozpore so správnym hodnotením dôkazov. Súdom prvého stupňa preukázané skutočnosti nevyplývajú ani z vykonaných dôkazov;

-nejasnosť alebo neúplnosť skutkových zistení vyplýva aj z absencie kritického hodnotenia hodnovernosti výpovedi všetkých svedkov. Ide o výpoveď poškodeného Y. V., svedkov T., T., F. a L., pričom výpoveď obžalovaného J. Q. súd prvého stupňa považoval za nepreukázanú a účelovú;

-spôsob ako celý priebeh deja vyhodnotil poškodený Y. V. nie je kompatibilný s právnou kvalifikáciou ustálenou súdom prvého stupňa v napadnutom rozsudku. Súd prvého stupňa v rozsudku mechanicky prevzal do popisu skutku aj tvrdenie, že obžalovaný po vzájomnej dohode sa po predchádzajúcich dvoch neúspešných pokusoch pokúsil usmrtiť poškodeného Y. V.;

-nie je pravdou, že by udalosti na Jahodnej pri Košiciach dňa 9. augusta 2013 predchádzali akékoľvek neúspešné pokusy;

-na ustálenie skutku a zodpovednosti obžalovaného je nutné v konaní vypočúť C. W. a aj iných svedkov. Na spáchanie skutku obžalovaný nemal žiadny motív a nebola sľúbená obžalovanému žiadna odmena. Práve vypočutie C. W. by mohlo jedine reálne ozrejmiť a poskytnúť odpovede na kľúčové otázky;

-všetky výpovede vo veci od roku 2013 až do roku 2016 boli vždy z pozície chráneného svedka a boli realizované za sprievodného enormného vplyvu a uisťovania orgánov činných v trestnom konaní, že obžalovanému garantujú beztrestnosť v prípade, ak sa bude podieľať na definitívnom usvedčení C. W.. Aj keď dňom 7. decembra 2016 došlo k obvineniu obvineného, stále bol zo strany orgánov činných v trestnom konaní uisťovaný, že ide o predpokladaný len formálny krok. To, že bol obžalovaný oklamáný a podvedený zo strany orgánov činných v trestnom konaní pochopil obžalovaný po podaní obžaloby;

-poškodený Y. V. pri svojej výpovedi nikdy neuviedol, že by videl do tváre šoféra alebo, že by mal šofér masku. Y. V. pri výpovedi dňa 9. augusta 2013 uviedol, že vodiča nevidel. Po šiestich rokoch od skutku si Y. V. v rozpore s predchádzajúcimi výpoveďami na hlavnom pojednávaní dňa 9. októbra 2019 rozpomenu, že keď ho auto obiehalo, pozrel doľava, že kto to je, videl šoféra a otočil hlavu späť na cestu;

-pre právnú kvalifikáciu skutku ako úkladnej vraždy chýba naplnenie viacerých obligatórnych kvalifikačných momentov. Neexistuje motív, vopred uvážená pohnútky, príprava, zavinenie, objektívna stránka trestného činu, odplata a príčinná súvislosť. Obžalovanému nebola nikdy prisľúbená žiadna odmena, preto je vylúčené, aby sa stal dobrovoľným a vedomým spolupáchateľom pokusu úkladnej vraždy zadarmo. U obžalovaného nikdy neexistovala reálna vedomosť o existencii objednávky, o samotnej existencii poškodeného Y. V.;

-trest odňatia slobody vo výmere 15 rokov je zjavne neprimeraný, nezákonný, nespravodlivý a nesprávny najmä preto, že skutok sa nestal tak ako je uvedený v rozsudku a nebol správne právne kvalifikovaný. Trestná sadzba, ktorú je možné ukladať za obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 Trestného zákona sa pohybuje v rozpätí 20 až 25 rokov. Uloženie trestu v takomto vysokom rozpätí je možné považovať za trest výnimočný;

-vytkol súdu prvého stupňa, že neaplikoval ustanovenia § 39 ods. 2 písm. a) Trestného zákona.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“) ako súd odvolací preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku, ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Mal pritom na zreteli aj povinnosť prihliadnuť na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku a zistil, že odvolanie obžalovaného J. Q. vo výroku o vine a treste nie je dôvodné. Pokiaľ ide o odvolanie prokurátora vo výroku o treste, Najvyšší súd SR dospel k záveru, že odvolanie prokurátora rovnako nie je dôvodné, pokiaľ ide o jeho požiadavku sprísniť trest obžalovanému J. Q..

Úvodom Najvyšší súd SR poznamenáva, že obžalovaný J. Q. mal v konaní zvoleného obhajcu JUDr. Viktora Križiaka, (ďalej aj „zvolený obhajca“), ktorý v konaní o odvolaní obhajoval obžalovaného J. Q. a odvolanie obžalovaný odôvodnil práve prostredníctvom zvoleného obhajcu písomným podaním zo dňa 20. marca 2020.

Najvyšší súd SR prvý termín verejného zasadnutia vytýčil na deň 10. marca 2021, pričom zvolený obhajca písomným podaním z 3. marca 2021, doručeným tunajšiemu súdu 4. marca 2021 požiadal o ospravedlnenie neúčasti zvoleného obhajcu na verejnom zasadnutí z dôvodu práceneschopnosti a zaslal potvrdenie o práceneschopnosti odo dňa 1. marca 2021, diagnóza C. a požiadal o odročenie termínu verejného zasadnutia, čomu odvolací súd vyhovel, pretože verejné zasadnutie nebolo možné vykonať bez prítomnosti zvoleného obhajcu z dôvodu existencie povinnej obhajoby podľa § 37 ods. 1 písm. a), písm. c) Trestného poriadku, t. j. z dôvodu výkonu väzby obžalovaného pre obzvlášť závažný zločin.

Opatrením Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3To/6/2020 zo 17. marca 2021, bol obžalovanému J. Q. ustanovený podľa § 42 ods. 1 Trestného poriadku náhradný obhajca Mgr. Igor Vaňo (ďalej aj „náhradný obhajca“) v konaní vedenom na Najvyššom súde SR pod sp. zn. 3To/6/2020.

Najvyšší súd SR následne opätovne vytýčil termín verejného zasadnutia na deň 14. apríla 2021, pričom o termíne verejného zasadnutia bol upovedomený obžalovaný J. Q. dňa 22. marca 2021, zvolený obhajca JUDr. Viktor Križiak dňa 25. marca 2021 a náhradný obhajca Mgr. Igor Vaňo dňa 1. apríla 2021.

Písomným podaním zo dňa 1. apríla 2021, doručeným súdu 6. apríla 2021 zvolený obhajca obžalovaného JUDr. Viktor Križiak ospravedlnil svoju neúčasť na verejnom zasadnutí dňa 14. apríla 2021 a požiadal o odročenie termínu verejného zasadnutia z dôvodu pretrvávajúcej práceneschopnosti. Uviedol, že absolvuje potrebné vyšetrenia a rehabilitácie, a predpokladané trvanie práceneschopnosti je odhadované ešte po dobu jedného mesiaca a s ustanovením náhradného obhajcu nesúhlasí a jeho ustanovenie považuje za účelové.

Písomným podaním zo 7. apríla 2021, doručeným súdu 9. apríla 2021, obžalovaný J. Q. vyslovil nesúhlas s ustanovením náhradného obhajcu a uviedol, že trvá na zvolenom obhajcovi. Požiadal o zrušenie termínu verejného zasadnutia a vytýčenie nového termínu verejného zasadnutia, na ktorom bude obžalovaného obhajovať zvolený obhajca. Ak by súd nevyhovel žiadosti obžalovaného, požiadal, aby sa verejné zasadnutie konalo v neprítomnosti obžalovaného.

Na verejné zasadnutie dňa 14. apríla 2021 sa dostavil obžalovaný J. Q. a ustanovený náhradný obhajca Mgr. Igor Vaňo a nedostavil sa zvolený obhajca JUDr. Viktor Križiak.

Predsedička senátu po oboznámení žiadosti obžalovaného o nesúhlase s ustanovením náhradného obhajcu, a po výslovnej žiadosti obžalovaného na verejnom zasadnutí, aby sa toto vykonalo v neprítomnosti obžalovaného, po oboznámení ospravedlnenia zvoleného obhajcu JUDr. Viktora Križiaka o jeho neúčasti a žiadosti o odročenie verejného zasadnutia zo zdravotných dôvodov, po tichej porade senátu postupom podľa § 293 ods. 7 Trestného poriadku vyhlásila uznesenie, že verejné zasadnutie sa vykoná v neprítomnosti obžalovaného J. Q. a zvoleného obhajcu JUDr. Viktora Križiaka.

Podľa § 293 ods. 7 Trestného poriadku boli splnené podmienky na vykonanie verejného zasadnutia v neprítomnosti obžalovaného J. Q., ktorý výslovne písomne a ústne požiadal, aby sa verejné zasadnutie konalo v jeho neprítomnosti.

Povinná obhajoba bola zabezpečená ustanoveným náhradným obhajcom Mgr. Igorom Vaňom, ktorý bol ustanovený pre dôvodnú obavu podľa § 42 ods. 1 Trestného poriadku, že by mohlo byť zmaŕené verejné zasadnutie pre neprítomnosť zvoleného obhajcu. Práve z dôvodu povinnej obhajoby by nebolo možné opätovne konať verejné zasadnutie bez prítomnosti zvoleného obhajcu JUDr. Viktora Križiaka, ktorý požiadal o zrušenie termínu verejného zasadnutia z dôvodu práceneschopnosti, avšak bez akéhokoľvek potvrdenia ošetrujúceho lekára o stále trvajúcej práceneschopnosti alebo iného hodnoverného dokladu preukazujúceho ním uvádzané skutočnosti.

Obžalovaný J. Q. mal zabezpečené právo obhajoby v plnom rozsahu, a to prostredníctvom zvoleného obhajcu, ktorý sa mohol do času verejného zasadnutia plnohodnotne vyjadriť ku každej parciálnej otázke v tejto trestnej veci, pričom ani na verejnom zasadnutí nebola žiadna taká nová skutočnosť, ku ktorej by

sa zvolený obhajca doposiaľ vyjadriť nemohol. Ustanovený náhradný obhajca Mgr. Igor Vaňo mal rovnaké práva a povinnosti ako zvolený obhajca a na verejnom zasadnutí ich v plnom rozsahu vykonával z dôvodu neúčasti zvoleného obhajcu.

K výroku o vine:

Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa v rámci procesného postupu rešpektoval a dodržal základné zásady trestného konania uvedené v ustanovení § 2 Trestného poriadku, najmä zásady zákonného procesu - § 2 ods. 7 Trestného poriadku, práva na obhajobu - § 2 ods. 9 Trestného poriadku. Súd prvého stupňa dospel k vyhlásenému rozsudku v súlade so všetkými procesnými ustanoveniami, ktoré tento proces upravujú. Súd prvého stupňa zároveň vykonané dôkazy hodnotil podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne (§ 2 ods. 12 Trestného poriadku). V odôvodnení napadnutého rozsudku vyložil, ktoré skutočnosti a prečo vzal za dokázané a o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia, a tiež akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Najvyšší súd SR v prejednávanej veci nezistil žiadne relevantné dôvody na to, aby zabezpečené a riadne vykonané dôkazy hodnotil s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom, ako dôkazy hodnotil súd prvého stupňa.

Hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa neodporuje základným princípom logického myslenia. Skutočnosť, že obžalovaný sa nestotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa nemôže sama o sebe viesť Najvyšší súd SR k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyslovených súdom prvého stupňa, ako to v podanom odvolaní namieta obžalovaný. V tejto súvislosti Najvyšší súd SR poznamenáva, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne právo strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (III. ÚS 339/2008).

Pokiaľ ide o skutkové zistenia súdu prvého stupňa, Najvyšší súd SR nemá žiadne pochybnosti o tom, že stíhaný skutok sa stal a že ho spáchal obžalovaný J. Q.. V tomto smere súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku vysvetlil na základe akých dôkazov a zistení z nich vyplývajúcich dospel k záveru jeho vine. Na takomto základe potom súd prvého stupňa vyvodil z dôkazov o podstate stíhaného trestného činu zistenia, ktoré sú správne.

Preskúmaním predloženého spisového materiálu Najvyšší súd SR teda zistil, že súd prvého stupňa vykonal zákonom predpísaným spôsobom dokazovanie v rozsahu nevyhnutnom na jeho rozhodnutie a na jeho základe dospel k správnym skutkovým záverom, ktoré v odôvodnení napadnutého rozsudku zároveň náležite odôvodnil. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie otázky, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, ktoré ostali sporné, alebo ktoré sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, preskúmaného v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinštančnom súdnom konaní, rozhodnutia súdu prvého stupňa (in concreto Špecializovaného trestného súdu Pezinok) a druhého stupňa (in concreto Najvyššieho súdu SR) tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby Najvyšší súd SRako súd odvolací, opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa. Nie je preto potrebné a účelné opakovať na tomto mieste dôkazy, o ktoré súd prvého stupňa oprel svoje skutkové zistenia, a ktoré v odôvodnení napadnutého rozsudku správne zrekapituloval a následne logicky a presvedčivo vyhodnotil, ale v tomto smere odkazuje odvolací súd na odôvodnenie napadnutého rozsudku, s ktorým sa plne stotožnil, pričom so zreteľom na odvolateľom uplatnené námietky k veci dodáva a na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvého stupňa uvádza nasledovné :

Podstata odvolania obžalovaného spočíva v tom, že spochybňuje zákonnosť dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní v konaní vedenom pred súdom prvého stupňa pod sp. zn. BB-3T/16/2019

(predovšetkým znaleckých posudkov a samotnej výpovede obžalovaného J. Q.), vykonaných aj v konaní vedenom na Špecializovanom trestnom súde Pezinok, pracovisko Banská Bystrica v inej trestnej veci, a to v trestnej veci obvineného C. W. pod sp. zn. 4T/29/2015, ktorý bol právoplatne uznaný za vinného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 Trestného v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1 Trestného zákona a so zločinom nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, za čo mu bol rozsudkom Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. 4T/29/2015 zo 17. septembra 2015, v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2To/14/2015 z 28. júna 2016, uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 23 (dvadsaťtri) rokov, pričom námietky obžalovaného J. Q. sú v tomto smere neopodstatnené.

Z obsahu spisu vyplýva, že:

-trestné stíhanie vo veci podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku bolo začaté uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach, odboru kriminálnej polície, ČVS: ORP-1733/OVK-KE-2013 dňa 9. augusta 2013 pre skutok v tom čase právne kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin vraždy v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona k § 145 ods. 1 Trestného zákona na skutkovom základe, že doposiaľ neznámy páchatel' v čase okolo 04:30 hod. dňa 9. augusta 2013 na štátnej ceste E547 smerom do mesta Košice viedol terénne vozidlo doposiaľ nezistenej značky, typu a EČV s ktorým následne sa snažil vytlačiť z cesty I. zn. S. červenej farby EČV V., ktoré viedol Y. V., nar. XX. E. XXXX z J., pričom keď sa mu to nepodarilo, tak následne na vodiča Y. V. z J. vystrelil presne nezistený počet rán z doposiaľ presne nezistenej zbrane, pričom dva výstrely smerovali na oblasť hlavy a trupu, po tomto Y. V. z J. zastavil s vozidlom na ceste v blízkosti značky E 547 - 11,5 km a z vozidla utiekol smerom do lesa, ktoré sa následne za doposiaľ nezistených príčin pohlo z cesty a zastavilo sa v lesnom poraste, týmto konaním páchatel'a mohlo dôjsť k zraneniu životne dôležitých so všetkými dôsledkami, Y. V., nar. XX. E. XXXX z J. bola spôsobená tržná rana dolnej pery úst a pravej tvárovej časti, tržnozmliažené rany a hematóm prednej hrudnej steny vľavo (č. l. 1 spisu);

-dňa 7. decembra 2016 bolo uznesením vyšetrovateľa PZ Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry, národnej protizločineckej jednotky, expozitúry Východ, ČVS: PPZ-737/NKA-PZ-VY-2013 obžalovanému J. Q. podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie za obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona spolupáchatel'stvom podľa § 20 Trestného zákona na skutkovom základe, že J. Q. za účasti C. W., nar. X. E. XXXX, po vzájomnej dohode, po dvoch neúspešných pokusoch o zavraždenie poškodeného Y. V., nar. XX. E. XXXX, trvale bytom J., Z. X, vykonaných v priebehu predchádzajúcich dvoch týždňoch, sa znovu pokúsili dňa 9. augusta 2013 v čase okolo 04:20 hod. na štátnej ceste E 547 smerom z Jahodnej do Košíc usmrtiť poškodeného takým spôsobom, že na odcudzenom motorovom vozidle zn. F., čiernej farby s ev. číslom XE XX XXX, ktoré šoféroval J. Q. dostihli osobné motorové vozidlo zn. S. červenej farby EČV V., ktoré riadil poškodený, s vozidlom sa dostali na jeho úroveň z ľavej strany, priblížili sa tesne k nemu a vtedy C. W., ktorý bol na pravom zadnom sedadle vystrelil dávku zo samopalú vz. 61 s namontovaným tlmičom hluku smerom na poškodeného, ktorého zasiahol do hrude a hlavy, čím mu spôsobil povrchové strelné poranenia - postrely - dva na prednej ploche hrudníka vľavo a ďalšie na dolnej pere a na pravom líci, po týchto výstreloch poškodený zrýchlil jazdu, dostal sa pred vozidlo páchatel'ov, ktorí ho znova dostihli a keď sa dostali na jeho úroveň, poškodený prudko zabrzdil svoje vozidlo v pravom jazdnom pruhu, vyskočil z vozidla a ušiel do lesného porastu, pri tomto útoku došlo aj k vzájomnému kontaktu oboch vozidiel, vozidlo poškodeného sa následne z nezistených príčin pohlo a prešlo do protismeru, kde zišlo z cesty a zastavilo v lesnom poraste, páchatelia na svojom vozidle pokračovali ďalej, následne sa na ceste otočili a rýchlou jazdou išli smerom na Jahodnú, kde na ostrej pravotočivej zákrute za km 12,5 s vozidlom zišli mimo cestu, kde havarovali a zostali v lesnom poraste, pričom C. W. z miesta ušiel a vo vozidle zostal iba zranený J. Q..

V súvislosti s vyššie prezentovanými námietkami obžalovaného v tomto smere Najvyšší súd SR dodáva, že obžaloba v trestnej veci môže byť opretá o výpovede svedkov a iné dôkazy vykonané pred vydaním

uznesenia o vznesení obvinenia, prípadne pred oznámením uznesenia o vznesení obvinenia jeho vyhlásením (§ 206 ods. 1 Trestného poriadku), ak k ich vykonaniu došlo po začatí trestného stíhania „vo veci“ podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku (R/30/2010 - I.).

Z vyššie uvedeného chronologického prehľadu vyplýva, že trestné stíhanie „vo veci“ podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku bolo začaté dňa 9. augusta 2013 pre skutok tam uvedený, pričom zároveň z obsahu spisu nevyplýva, že by niektorý dôkaz, o ktorý oprel súd výrok o vine obžalovaného, bol vykonaný pred začatím trestného stíhania vo veci.

Pokiaľ ide o hodnovernosť výpovede svedka Y. V. ako priameho účastníka skutkovej udalosti, o hodnovernosti výpovede svedka nemá Najvyšší súd SR akékoľvek pochybnosti.

Popis samotného útoku je v zhode s výpoveďou tohto poškodeného, ktorý uviedol, že v čase, keď ho obiehalo motorové vozidlo F., počul zvuk podobný prskávkám, a popísal celý proces obehu a stretu osobných motorových vozidiel, a preto Najvyšší súd SR nemá akékoľvek pochybnosti o vierohodnosti tohto svedka.

Výpoveď poškodeného Y. V. o "pocitoch zranenia" bezprostredne po skutku, keď zistil že mu krvácajú pery a následne zistil, že má ranu na ľavom prsnom svalu v oblasti srdca, a následného prevozu do nemocnice je vierohodná v celej svojej komplexnosti. Uvedená skutočnosť predstavuje ucelený obraz o priebehu skutkovej udalosti ako celku. Najvyšší súd SR, nemal dôvod neuveriť výpovedi svedka (poškodeného), ktorý bol skutočne zranený, čo potvrdilo znalecké dokazovanie znalkyňou MUDr. U. V., ktorá uviedla, že poškodený Y. V. utrpel povrchové strelné poranenia - postrely - dva na prednej ploche hrudníka vľavo, ďalšie na dolnej pere a na pravom líci.

Je ďalej nevyhnutné uviesť, že bola splnená aj podmienka, že ak je výpoveď svedka jediným usvedčujúcim dôkazom alebo vo významnej miere rozhodujúcim dôkazom, o ktorý chce prokurátor ako nositeľ dôkazného bremena v konaní pred súdom oprieť obžalobu, je nevyhnutné takého svedka vypočuť až po vznesení obvinenia (R 30/2010- II.) a tak zachovať právo obžalovaného na obhajobu (právo na kontradiktórny postup).

Výpoveď svedka Y. V. z 27. apríla 2017 z prípravného konania, ktorú súd prvého stupňa na návrh prokurátora na hlavnom pojednávaní dňa 9. októbra 2019 prečítal (č. l. 1054, č. l. 1582 spisu), bola vykonaná v čase, keď J. Q. mal už postavenie obvineného a to od 7. decembra 2016 a výpoveď poškodeného bola vykonaná za prítomnosti obhajcu obžalovaného JUDr. C. F., čím bolo v plnej miere zachované právo obžalovaného na obhajobu.

Usvedčujúca výpoveď svedka (poškodeného) pritom nie je zďaleka jediným dôkazom vedúcim k odsúdeniu odvolateľa, ale táto je v rozhodujúcej miere podporená ďalšími, najmä forenznými dôkazmi.

V tomto kontexte potom hodnovernosť tohto svedka nespochybňujú ani odvolateľom namietané rozpory v jeho výpovediach, ktoré nepovažuje ani Najvyšší súd SR za podstatné. Pokiaľ ide o podstatnú námietku obžalovaného, ktorý poukázal na skutočnosť, že poškodený nevidel do tváre obžalovaného J. Q., pretože mal na sebe masku a preto z tohto dôvodu nie je preukázané, že v aute ako vodič sedel obžalovaný, táto obrana obžalovaného bola vylúčená vykonaným znaleckým dokazovaním.

Tu treba mať na zreteli aj to, že obžalovaný s maskou na hlave unikal rýchlou jazdou z miesta neúspešného pokusu o usmrtenie poškodeného, čo mohlo skresliť vnímanie situácie poškodeného, pričom práve využité odborné znalosti, ktoré orgány činné v trestnom konaní využili a pribrali tak do konania znalcov na vykonané dokazovanie, sú v takýchto situáciách relevantné a práve vierohodnosť výpovede svedkov, precizujú a korigujú tak, že dotvárajú celú „mozaiku“ prebehnutého skutkového deja uvedeného v skutkovej vete.

V tomto smere Najvyšší súd SR poukazuje na znalecký posudok z odboru Prírodovedného skúmania a

kriminalistickej identifikácie odvetvia kriminalistickej biológie a genetickej analýzy, v ktorom znalkyňa bez akejkoľvek pochybnosti určila, že „na viacerých predmetoch skúmania zabezpečených pri obhliadke činu sa nachádza DNA profil ľudskej krvi, ktorý sa zhodoval s DNA profilom porovnávacej vzorky bukálneho výteru obžalovaného J. Q. (J. Q., nar. XX. S. XXXX, r. č. XXXXXX/XXXX)“. Takýmto spôsobom bola vyhodnotená aj rozhodujúca stopa z vnútornej strany masky zaistená ako vecný dôkaz v automobile F., ktorá skutočnosť korešponduje so skutočnosťou, že poškodený videl šoféra osobného motorového vozidla v maske (predmet č. 3 - parochňová maska ženskej tváre), z čoho nepochybne vyplýva, že masku na tvári mal J. Q..

Obžalovaný J. Q. vo svojej výpovedi v procesnom postavení obvineného zo 14. marca 2019 detailne popísal jednak okolnosti, za ktorých sa zoznámil s C. W., ale hlavne okolnosti, za ktorých sa neúspešne pokúsili usmrtiť poškodeného Y. V. a popísal tak priebeh skutku, ktorý je mu kladený za vinu. Predmetná výpoveď z prípravného konania bola vykonaná procesne bezchybným a teda zákonným spôsobom za prítomnosti obhajcu (č. l. 1288 - 1290 spisu). Napokon obžalovaný vo svojej výpovedi dňa 14. marca 2019 prítomnosť na skutku vôbec nespochybňoval („doznávam svoju vinu, úprimne to ľutujem“).

Priebeh skutkovej udalosti podrobne dokresľuje aj zápisnica o obhliadke miesta činu s fotodokumentáciou (č. l. 395 - 505 spisu), ktorá bola postupom podľa § 269 Trestného poriadku prečítaná na hlavnom pojednávaní dňa 9. októbra 2019 za prítomnosti obhajcu obžalovaného (č. l. 1583 spisu), pričom obhliadka miesta činu mala charakter neodkladného a neopakovateľného úkonu.

Pokiaľ ide o námietku obžalovaného, že v spise sa nachádzajú zápisnice z výsluchov osôb, ktoré majú v trestnej veci súčasne viacero nezlučiteľných procesných postavení, a preto sú ako dôkazy proti obžalovanému nepoužiteľné, táto nemá oporu v obsahu spisu.

Súd prvého stupňa v rámci úpravy možnosti čítania zápisnice o skoršom výsluchu, či už obžalovaného (§ 258 ods. 4 Trestného poriadku) alebo svedka (§ 264 ods. 1 Trestného poriadku) na hlavnom pojednávaní v plnej miere rešpektoval princíp nezameniteľnosti aktuálneho procesného postavenia vypočúvanej osoby (ktoré sa mohlo v predchádzajúcom priebehu konania zmeniť). Preto nie je možné čítať na odstraňovanie rozporov vo výpovedi obžalovaného jeho skoršiu výpoveď ako svedka a naopak.

Pravidlo uvedené v predchádzajúcej vete bolo v konaní vedenom proti obžalovanému J. Q. v plnom rozsahu dodržané, keď súd prvého stupňa neobišiel uvedený princíp a len prečítal zápisnicu o výpovedi obžalovaného zodpovedajúcu jeho aktuálnemu procesnému postaveniu (zápisnice o výsluchu J. Q. v procesnom postavení obvineného (č. l. 1033, č. l. 1177, č. l. 1286).

Princíp nezameniteľnosti procesného postavenia bol dodržaný zo strany súdu prvého stupňa aj v tom smere, že hoci prokurátor navrhol na hlavnom pojednávaní 24. januára 2020 vykonať dôkaz prečítaním výpovede J. Q. v postavení svedka z 11. augusta 2013, súd prvého stupňa postupom podľa § 272 ods. 3 Trestného poriadku tento správne odmietol a nebol následne braný pre záver o vine obžalovaného.

Ani jedna výpoveď obžalovaného J. Q., v inom ako v procesnom postavení obvineného z prípravného konania, nebola v predmetnom konaní podkladom pre záver o vine obvineného.

Nemožno sa stotožniť ani s námietkou obžalovaného, že súd prvého stupňa porušil princíp prezumpcie nevinoty obžalovaného v tomto konaní, keď ten istý súd v konaní vedenom proti C. W. v skutkovej vete rozsudku označil obžalovaného ako páchatel'a trestného činu toho istého skutku písmenami „J..“.

Prezumpcia nevinoty (§ 2 ods. 4 Trestného poriadku) sa totiž týka osoby obžalovaného v aktuálne vedenom trestnom konaní a nie je porušená, ak sa o účasti tohto obžalovaného na žalovanej trestnej činnosti zmieňuje výrok alebo odôvodnenie skoršieho rozhodnutia súdu, ktorým bola odsúdená iná osoba (stanovisko č. 15 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 2/2017).

Zároveň nemožno ani súhlasiť s námietkou obžalovaného, že bol zneužitý, keď orgány činné v trestnom konaní mu „sľúbili beztrestnosť“ v prípade usvedčenia už odsúdeného C. W. a následne bol obvinený v tejto trestnej veci. Tu je nevyhnutné zdôrazniť, že ani výhoda v podobe dočasnej nestíhatelnosti, ktorú obžalovaný v tom čase získal, nikdy nezaručuje, že nebude voči dotknutej osobe prebiehať trestné konanie.

K tomu treba uviesť, že inštitút tzv. korunného svedka je legitímnym dôkazným prostriedkom objasňovania najzávažnejšej, najmä (ale nielen) organizovanej trestnej činnosti. Jej páchatel'ov, totiž možno často usvedčiť iba pomocou ďalších spolupáchateľ'ov alebo účastníkov, ktorým môžu byť (a spravidla sú) za takúto spoluprácu v súlade so zákonom poskytované rôzne výhody, či už v podobe dočasnej nestíhatelnosti (dočasné odloženie vznesenia obvinenia podľa § 205 Trestného poriadku, prerušenie trestného stíhania podľa § 228 ods. 3 Trestného poriadku), zmiernenia trestu (mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 2 Trestného zákona) alebo dokonca v podobe beztrestnosti (podmienčné zastavenie trestného stíhania spolupracujúceho obvineného podľa § 218 Trestného poriadku a zastavenie trestného stíhania podľa § 215 ods. 3 Trestného poriadku).

Vychádzajúc z uvedeného poukazuje Najvyšší súd SR na to, že z opatrenia príslušného prokurátora o udelení súhlasu s dočasným odložením vznesenia obvinenia z 12. augusta 2013, ako aj zo záznamu vyšetrovateľa o dočasnom odložení vznesenia obvinenia je zrejmé, že obžalovanému bolo 11. augusta 2013 dočasne odložené vznesenie obvinenia výmenou za jeho výpoveď o vykonávateľ'ovi a o objednávateľ'ovi obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy, ktorého sa mal zúčastniť.

Je treba zároveň zdôrazniť, že pri trestnom čine úkladnej vraždy umožňuje Trestný poriadok osobe, ktorá sa významnou mierou podieľa na objasnení tohto trestného činu a na zistení jeho páchatel'a, iba dočasne odložiť vznesenie obvinenia na nevyhnutnú dobu alebo prerušiť jej trestné stíhanie; uvedené preto nevyklučuje vznesenie obvinenia a jeho uznanie viny za predmetný trestný čin, pričom pokiaľ ide o výhodu, ktorú obžalovaný získal, táto sa odzrkadlila vo výroku o treste na základe úvah Najvyššieho súdu SR podrobne nižšie uvedených.

Pokiaľ ide o námietku obžalovaného, že súd prvého stupňa suploval činnosť prokurátora vykonaním predmetných znaleckých posudkov, a z tohto bola porušená zásada kontradiktórnosti, Najvyšší súd SR uvádza, že súd môže vykonať aj dôkazy, ktoré strany nenavrhli (§ 2 ods. 11 Trestného poriadku). Trestný poriadok preferuje prvky kontradiktórneho procesu, kde aktivitu pri dokazovaní vyvíjajú najmä strany, ale uvedené ustanovenie zabezpečuje, aby v konaní pred súdom popri aktivite strán mohol do dokazovania iniciatívne zasiahnuť aj súd. Vzhľadom na to, že vyhľadávacia zásada je *expressis verbis* uvedená v § 2 ods. 10 a týka sa postupu orgánov činných v trestnom konaní, jej formulácia je vo vzťahu k súdu pomerne nezreteľná a konzumovaná zásadou kontradiktórnosti, ktorú však súčasne limituje tým, že súd je povinný, nečakajúc na ďalšie návrhy strán, postupovať vo veci tak, aby konanie bez prieťahov smerovalo k rozhodnutiu vo veci samej. Obžalovaný sa pritom v plnej miere mohol k predmetným znaleckým posudkom na hlavnom pojednávaní vyjadriť, a to za prítomnosti obhajcu.

Pokiaľ ide o výsluch C. W., ako priameho účastníka skutkovej udalosti s ohľadom na aktuálny pobyt a stav veci (č. l. 1459, č. l. 1588 a pod.), súd nepovažoval doplniť dokazovanie za potrebné a realizateľné, a preto ho odmietol.

K námietke obžalovaného, že nikto neavizoval obžalovanému výsluch svedkov X. T., T. T., C. F., Y. L., poukazuje Najvyšší súd SR na skutočnosť, že súd prvého stupňa pri uznaní viny obžalovaného z výpovedí týchto svedkov nevychádzal a preto ďalšie úvahy v tomto smere sú irelevantné. Pre úplnosť Najvyšší súd SR však dodáva, že nie je prípustné vypočúvať vyšetrovateľa k tomu, čo osoba v postavení svedka vypovedala, pretože by tak došlo k neprípustnému obchádzaniu zmyslu svedeckej výpovede, kedy by vyšetrovateľ svojou výpoveďou v podstate suploval výpoveď svedka. Vyšetrovateľa však možno vypočúvať k okolnostiam a priebehu výsluchu, napr. či vyvíjal na obvineného nátlak, či riadne poučil obvineného a podobne. Nič z vyššie uvedeného sa v predmetnej veci nestalo. Zároveň ale platí, že

aj na zakročujúceho policajta, ako na každého iného svedka, sa vzťahuje všeobecná povinnosť svedčiť podľa § 127 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého: „Každý je povinný dostaviť sa na predvolanie orgánov činných v trestnom konaní a súdu a vypovedať ako svedok o tom, čo mu je známe o trestnom čine a o páchatelovi alebo o okolnostiach dôležitých pre trestné konanie“. Preto je policajt nielen oprávnený, ale aj povinný (ak je to potrebné) vypovedať o priebehu služobného zákroku - o tom ako služobný zákrok prebiehal, čo sa pri služobnom zákroku stalo a ako situáciu vnímal svojimi zmyslami - najmä zrakom i sluchom, ale prípadne aj čuchom či hmatom. Vyššie uvedení svedkovia boli na hlavnom pojednávaní vypočutí k okolnostiam a priebehu služobného zákroku. Vypovedali len o tom, čo sám v danom okamihu vnímali svojimi zmyslami. Preto považuje Najvyšší súd SR ich tvrdenia na hlavnom pojednávaní za akceptovateľné, a v procesnom slova zmysle za použiteľné na objasnenie okolností prípadu, ale najmä ako bolo uvedené, súd prvého stupňa pri uznaní viny obžalovaného z výpovedí týchto svedkov nevychádzal, len ich vypočul a vykonal v tomto smere dokazovanie, avšak v procese dokazovania tieto výpovede nehodnotil, a nevyvodzoval z nich vinu.

K námietke obžalovaného o nedoručení uznesenia o pribratí znalca Najvyšší súd SR uvádza, že predmetné znalecké posudky boli vypracované na podklade uznesení o pribratí znalca v roku 2013, kedy obžalovaný nemal ešte postavenie obvineného, a neoznámenie uznesenia nie je preto porušením ústavného práva na obhajobu obžalovaného a práva na spravodlivý proces vrátane dvojinštančnosti trestného konania, pretože v predmetnom čase, nebol obžalovaný osobou oprávnenou v zmysle § 186 ods. 1 Trestného poriadku podať proti rozhodnutiu (uzneseniu) o pribratí znalca sťažnosť (142 ods. 3 Trestného poriadku).

Najvyšší súd SR odvolacie námietky obžalovaného vo vzťahu ku skutkovým zisteniam považoval vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti za neopodstatnené.

K právnej kvalifikácii skutku:

Pokiaľ ide o právne posúdenie skutku v tejto trestnej veci, Najvyšší súd SR dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne ustálil vývinové štádium trestného činu ako obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy v zmysle § 144 ods. 1 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona a že trestný čin bol spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona.

Podľa ustanovenia § 14 ods. 1 Trestného zákona je pokus trestného činu konanie, ktoré bezprostredne smeruje v dokonani trestného činu, ktorého sa páchatel dopustil v úmysle spáchať trestný čin, ak nedošlo k dokonaniu trestného činu. Pokus je všeobecnou formou trestnej činnosti. Znakmi pokusu sú: úmysel spáchať trestný čin, konanie bezprostredne smerujúce k dokonaniu činu, nedošlo k dokonaniu činu. Z vyššie uvedeného vyplýva, že pri pokuse na rozdiel od prípravy, už má páchatel úmysel svojím konaním naplniť všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu vrátane určeného relevantného následku. Aby išlo o pokus, musí byť splnená podmienka, že páchatel už uskutočnil konanie bezprostredne smerujúce k dokonaniu trestného činu. V predmetnej veci podľa rozsahu začatého konania ide o tzv. ukončený pokus.

Pokus je trestný do okamihu dokonania trestného činu, teda je charakteristický predovšetkým nedostatkom následku. Vyvoláva iba nebezpečenstvo spôsobenia takéhoto následku - v predmetnom prípade smrti poškodeného Y. V..

Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že obžalovaný konaním, ktoré bezprostredne smerovalo k úmyslu usmrtiť poškodeného s vopred uváženou pohnútkou, ktorou bolo sformulované a uzročené rozhodnutie usmrtiť Y. V. aj z dôvodu obavy, resp. strachu, ktoré pretrvávalo počas dlhšieho časového obdobia pred samotným činom, pričom k tomuto usmrteniu nedošlo iba z dôvodu objektívnej skutočnosti - kolízie osobných motorových vozidiel a subjektívnej skutočnosti - útoku poškodeného, naplnil všetky znaky obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona - spoločným konaním s C. W., čo podporuje záver znaleckého posudku č. XX/XXXX vypracovaný

znalkyňou Y. F., znalkyňou z odboru psychológia, odvetvie Klinická psychológia dospelých.

Uvedená znalkyňa, na otázku zistiť motív činu obžalovaného, odpovedala: „obžalovaný ako vlastný motív udáva strach, že by jeho aj jeho rodinu C. W. zabil. Uviedla tiež, že ak sa u obžalovaného nepreukáže zisťtný motív (ktorý v konaní nebol preukázaný - poznámka Najvyššieho súdu SR), vo vzťahu k poškodenému, a to taký významný, že by sa kvôli nemu dopustil aj správania, ktoré mu nie je celkom vlastné s prihliadnutím na jeho osobnosť a jeho väzbu na rodinu, je motív, ktorý sám uviedol pravdepodobný" (č. l. 1371 spisu).

Keďže trestný čin úkladnej vraždy podľa § 144 ods.1 Trestného zákona je úmyselný trestný čin, a aj vzhľadom na záver znaleckého posudku znalkyne Y. F., znalkyne z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia dospelých, Najvyšší súd SR má taktiež za to, že obžalovaný konal v nepriamom úmysle v zmysle § 15 písm. b) Trestného zákona. Obžalovaný vedel, že svojím konaním môže porušiť záujem chránený Trestným zákonom, ktorým je ochrana ľudského života a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozmenný, pretože ako vodič bol uzrozmenný, že sa má podieľať na usmrtení iného, pretože hoci priamo nechcel usmrtiť poškodeného, len zo strachu plnil pokyny C. W. a vedel, že sa účastní pokusu usmrtiť iného.

K výroku o treste:

Čo sa v dôsledku uvedeného vo všeobecnosti týka výroku o uloženom treste, v tejto súvislosti sa Najvyšší súd SR stotožnil s právnymi úvahami aplikovanými v tejto súvislosti už súdom prvého stupňa. Najvyšší súd SR poznamenáva, že súd prvého stupňa uložil obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere zodpovedajúcej všetkým pravidlám dôležitým pri ukladaní trestu.

V súvislosti s výrokom o treste, Najvyšší súd SR považuje za potrebné poukázať na základné pravidlá dôležité pri ukladaní trestu, najmä na ustanovenie § 34 ods. 1 Trestného zákona, ktorý zakotvuje účel trestu, podľa ktorého trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od spáchania trestných činov. Trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Trest je opatrením štátneho donútenia, ktoré v mene štátu, na základe a v medziach zákona ukladajú v predpísanom konaní na to povolané súdy páchatel'ovi za spáchaný trestný čin. Trest ako právny následok trestného činu, môže priamo postihnúť len páchatel'a trestného činu, v čom sa odráža zásada individualizácie trestu. Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatel'om trestného činu, voči ktorého sa prejavuje prvok represie (zabráneniu trestnej činnosti), a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu), a jednak aj voči ďalším členom spoločnosti, potencionalným páchatel'om, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie. Ochrana spoločnosti sa pritom uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia, teda represiou a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. V treste je obsiahnuté aj spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, a to tak právne, ako aj etické. Pri úvahách o druhu a výmery trestu je nutné aplikovať tiež ustanovenia § 34 ods. 4 Trestného zákona, podľa ktorého pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Výmerou trestu sa pritom rozumie nielen určenie trestu v rámci trestnej sadzby tam, kde je trest takto kvalifikovaný, ale určenie rôznych modalít alebo obsahu trestov, ak je toto určenie vyhradené súdu.

Pri ukladaní trestov je teda nutné vychádzať zo spojenia a vzájomnej vyváženeosti dvoch princípov, a to princípu zákonnosti trestu a princípu individualizácie trestu.

Týmito skutočnosťami sa súd prvého stupňa dôsledne pri ukladaní trestu aj riadil.

U obžalovaného J. Q. zohľadnil vysokú mieru zodpovednosti za spáchané skutky, správne prihliadol na

tri poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. f) Trestného zákona (spáchal trestný čin pod vplyvom hrozby alebo nátlaku), § 36 písm. j) Trestného zákona (viedol pred spáchaním trestného činu riadny život), § 37 písm. n) Trestného zákona (napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom) a dokonca použil mimoriadne ustanovenie pre zníženie trestu podľa § 39 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona a uložil mu trest odňatia slobody vo výmere 15 rokov. Pre výkon trestu odňatia slobody obžalovaného zaradil podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

Z hodnotenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a ústavu na výkon väzby Banská Bystrica vyplýva, že s chovaním obžalovaného doposiaľ neboli problémy. Správanie obžalovaného je na požadovanej úrovni. Prikazy a pokyny plní. Dodržiava zásady slušného správania. Možnosť zaradenia do práce nevyužil. Disciplinárne odmenený ani potrestaný doteraz nebol.

V odpise registra trestov GP SR má dva záznamy. Naposledy bol odsúdený rozsudkom Obvodného súdu Praha VI, sp. zn. 3T/21/2007 z 28. februára 2007, pre trestný čin podľa § 250 ods. 1, § 248 ods. 1 Trestného zákona Českej republiky na trest vyhostenia vo výmere 5 rokov.

Správne súd prvého stupňa ukladal obžalovanému trest odňatia slobody v trestnej sadzbe 20 až 25 rokov (§ 144 ods. 1 Trestného zákona), po aplikácii ustanovenia § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Pri prevahe pomeru poľahčujúcich okolností sa znižuje horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu. U obžalovaného J. Q., ako vyššie uviedol Najvyšší súd SR, zistil tri poľahčujúce okolnosti. Súd prvého stupňa a rovnako i Najvyšší súd SR nezistil priťažujúcu okolnosť podľa § 37 Trestného zákona. V zmysle vyššie uvedených zásad po úprave trestnej sadzby, súd mohol uvažovať o treste odňatia slobody vo výmere 20 rokov až do 23 rokov a 4 mesiace.

Podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona môže súd za splnenia podmienok použiť mimoriadne zníženie trestu, ak vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprímerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

Podľa § 39 ods. 3 písm. b) Trestného zákona pri ukladaní trestu pod zákonom ustanovenú trestnú sadzbu však súd nesmie uložiť trest odňatia slobody kratší ako osem rokov, ak je v osobitnej časti tohto zákona dolná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody aspoň pätnásť rokov.

V posudzovanej veci Najvyšší súd SR v súlade so záverom súdu prvého stupňa dospel k záveru, že o takéto okolnosti na mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona v posudzovanej veci ide.

Takýmito okolnosťami by boli najmä inak poľahčujúce okolnosti, za predpokladu, že ich rozsah alebo význam prekračujú hranice bežné pre priznanie statusu poľahčujúcich okolností.

Mimoriadne okolnosti, pre použitie § 39 ods. 1 Trestného zákona mimoriadne zníženie trestu, vo svojej podstate vyžadujú, aby súd starostlivo a dôkladne zvážil ich povahu.

Musí ísť o také okolnosti, ktoré sa pri posudzovanej trestnej činnosti bežne nevyskytujú alebo vyskytujú len v ojedinelých prípadoch. Súd musí odôvodniť, prečo považuje uloženie trestu za neprímerané. Súd prvého stupňa takúto okolnosť videl v tom, že:

1. obžalovaný sa snažil vyhnúť spáchaniu skutku („nemal som iné východisko, obával som sa o svoj život a život rodiny“; „C. W. je sociopat, ktorý nemal zábrany; bál som sa o svoje deti“ a pod.), čo vyplynulo z jeho výpovede v prípravnom konaní v procesnom postavení obvineného;

2. obžalovaný spolupracoval od začiatku s orgánmi činnými v trestnom konaní a cítil sa byť ohrozený, a sám sa žiadal zaradiť do programu na ochranu svedkov.

Takúto úvahu súdu prvého stupňa Najvyšší súd SR považuje za správnu.

Navyše Najvyšší súd SR uvádza, že ďalšími podstatnými okolnosťami, pre ktoré bolo adekvátne obžalovanému znížiť trest boli aj skutočnosti, že:

3. obžalovaný bol v konaní vedenom proti C. W. tzv. korunným svedkom v jeho trestnej veci a ako vyplýva z rozsudku Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. 4T/29/2015 zo 17. septembra 2015, v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2To/14/2015 z 28. júna 2016 aj vďaka obžalovanému J. Q. sa podarilo usvedčiť C. W.;

4. obžalovaný bol „len“ vodičom osobného motorového vozidla, konajúceho podľa pokynov C. W., konal zo strachu v nepriamom úmysle, pričom od spáchania trestného činu uplynulo viac ako 7 rokov (rok 2013) do času rozhodovania Najvyššieho súdu SR (2021).

Uvedené okolnosti viedli k záveru Najvyššieho súdu SR, že trest odňatia slobody 15 rokov zodpovedá závažnosti spáchaného trestného činu, okolnostiam prípadu a osobe obžalovaného, trest odňatia slobody je zákonný, spravodlivý a primeraný a v celom rozsahu zodpovedajúci účelu trestu ustanoveného Trestným zákonom.

Obžalovaného pre výkon uloženého trestu súd prvého stupňa správne zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona.

Pokiaľ ide o náhradu škody a uložené ochranné opatrenie - ochranný dohľad, Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na závery súdu prvého stupňa a v tomto smere na ne ďalej odkazuje.

So zreteľom na vyššie uvedené rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (ust. § 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s ust. § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.